

Kıtaların, Okyanusların ve Ülkelerin Konumunun Etkileri

1. Türkiye jeopolitik konumu nedeniyle küresel ve bölgesel ölçekteki birçok kuruluşa üyedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kuruluşlardan biri değildir?

- A) Avrupa Konseyi
- B) Birleşmiş Milletler
- C) Uluslararası Para Fonu
- D) Karadeniz Ekonomik İşbirliği
- E) Petrol İhraç Eden Ülkeler Birliği

2. Türkiye küresel ve bölgesel ölçekteki askeri, siyasi ve ekonomik kuruluşlarla işbirliği içerisinde.

Bu işbirliğinin nedenleri arasında;

- I. Enerji bölgelerinde hak sahibi olmak
- II. Dünya barışına katkı sağlamak
- III. Dünya siyasetinde etkili olmak

verilenlerden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) Yalnız III.
- D) I ve III.
- E) II ve III.

3. Bir yerdeki stratejik doğal kaynaklar ve ticaret olanakları o yerin jeopolitik önemini artırmıştır.

Buna göre aşağıda verilen yerlerin hangisinin günümüzde jeopolitik önemi üzerinde stratejik doğal kaynakların önemi daha fazladır?

- A) Orta Afrika
- B) Batı Avrupa
- C) Ortadoğu
- D) Avustralya
- E) Güneydoğu Asya

4. Orta Çağ'ın sonlarına kadar ipek ve baharat gibi ticari ürünlerin üretildiği Asya Kıtası ile bu ürünlerin pazarlandığı Avrupa Kıtası'nın ulaşım güzergâhında yer alan deniz ve okyanusların stratejik önemi fazla olmuştur.

Bu deniz ve okyanuslara örnek olarak;

- I. Akdeniz
- II. Hint Okyanusu
- III. Büyük Okyanus
- IV. Kuzey Denizi

hangileri verilebilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve IV.
- D) I ve IV.
- E) III ve IV.

5. Orta Çağ Avrupası'nda soyluluk göstergelerinden biri ipekli kumaşlardan dikilmiş kıyafetler giymektir. Ancak bu kumaşlar Avrupa'da üretilmiyordu. İpekli kumaşlar, kâğıt, porselen ve değerli taşlar Çin'de üretilerek Avrupa pazarlarına taşınıyordu.

Bu durum;

- I. ticaret yollarının,
- II. tarım arazilerinin,
- III. turizm merkezlerinin

hangilerinin öneminin artmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) I ve III.
- E) II ve III.

6. İnsanlar tarafından açılan, gemilerin geçişine elverişli su yolları kanal olarak adlandırılır. Kanallar bağlantılı oldukları kıtaların, denizlerin ve okyanusların konumsal öneminin artmasını sağlamıştır.

Buna göre Süveyş kanalının açılması aşağıdaki denizlerden hangisinin önemini daha fazla artırmıştır?

- A) Akdeniz
- B) Karadeniz
- C) Umman Denizi
- D) Karayip Denizi
- E) Manş Denizi

Kıtaların, Okyanusların ve Ülkelerin Konumunun Etkileri

7. Karabiber, zencefil, tarçın gibi çeşitli baharatların yanı sıra altın, gümüş gibi değerli madenler ve mücevherler Avrupa'da çok talep gören ürünlerdi. Bu ürünlerin üretildiği bölgelerden Avrupa'ya ulaştırılması çeşitli ulaşım yollarının oluşmasına neden olmuştur.

Bu amaçla;

- I. Nato
- II. İpek
- III. Baharat

yollarından hangileri oluşmuştur?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve II.
D) I ve III.   E) II ve III.

8. Coğrafi Keşifler sonucunda Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının dışında yeni kıtalar keşfedilmiş, Asya ve Avrupa arasında deniz ulaşımının sağlanacağı yeni güzergâhlar ortaya çıkmıştır. Bu durum Asya ve Avrupa arasındaki ipek ve baharat ticareti sebebiyle ön plana çıkan limanların öneminin azalmasına neden olmuştur.

Bu sebeple aşağıdaki denizlerden hangisinin kıyısında yer alan limanların önemi azalmıştır?

- A) Karadeniz
B) Akdeniz
C) Baltık Denizi
D) Manş Denizi
E) Kuzey Denizi

9. 1880 yılında yapımına başlanan ve 1914 yılında tamamlanan Panama Kanalı, Orta Amerika'nın dar bir kesiminde Atlas Okyanusu ile Büyük Okyanusu deniz ulaşımı açısından birbirine bağlar. Kanal açılmadan önce gemiler Atlas Okyanusu'ndan Büyük Okyanus'a geçmek için Güney Amerika Kıtası'nı dolaşıyordu.

Bu kanalın açılması ile aşağıdaki boğazlardan hangisinin önemi azalmıştır?

- A) Bering   B) Dover   C) Macellan
D) Çanakkale   E) Hürmüz

10. Orta Doğu ülkelerindeki petrolün gelişmiş ülkelere ticareti ile birlikte bazı su yollarının deniz ulaşımındaki kullanımı artmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu nedenle kullanımı artan su yollarından biri değildir?

- A) Hürmüz Boğazı
B) Bab-ül Mendep Boğazı
C) Süveyş Kanalı
D) Kızıl Deniz
E) Bering Boğazı

11. **Aşağıdakilerden hangisi Mısır'ın coğrafi konumunun bölgesel ve küresel etkileri arasında gösterilmez?**

- A) Süveyş Kanalı'na sahip olması
B) Akdeniz'e ve Hint Okyanusu'na açılan bir konumda olması
C) Dünyanın önemli petrol rezerv bölgelerine yakın olması
D) Nil nehrinin ülke topraklarını boydan boya geçerek denize dökülmesi
E) Topraklarının büyük bir kısmında çöl ikliminin etkili olması

12. I. Akdeniz'in dünya ticaretindeki öneminin artması
II. Atlas Okyanusu ile Büyük Okyanus arasında deniz yolu ulaşımının gelişmesi
III. Akdeniz ülkeleri ile Güneydoğu Asya ülkeleri arasındaki deniz ticaretinde sürenin kısılması

Yukarıdakilerden hangileri Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla ortaya çıkmamıştır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve II.
D) I ve III.   E) II ve III.

